

HOT PEPPER (SILI)



Chili is one of the common vegetables used in the preparation of sauces, pickles and as flavoring ingredient of various recipes. Hot pepper, is a favorite mix in pinakbet and sinigang because of its aroma. It is also being grown for its medicinal and pharmaceutical properties. It alleviates pain in arthritic patients and helps lower the risk of diabetes.

Ang sili ay isa sa mga karaniwang gulay na ginagamit sa paghahanda ng mga sarsa, atsara at bilang pampalasa ng iba't ibang mga recipe. Ang mainit na paminta, ay paboritong halo sa pinakbet at sinigang dahil sa aroma nito. Ito rin ay pinalaki para sa mga katangiang panggamot at parmasyutiko nito. Ito ay nagpapagaan ng sakit sa mga pasyenteng may arthritic at nakakatulong na mapababa ang panganib ng diabetes.

Soil and Climatic Requirements (Mga Kinakailangan sa Lupa at Klima)

Chili grows in any type of soil; however, it performs best in sandy loam to clay loam soils rich in organic matter with sufficient moisture and good drainage. In addition, pepper is a sun-loving crop.

Ang paminta ay lumalaki sa anumang uri ng lupa; gayunpaman, ito ay pinakamahasay na gumaganap sa sandy loam hanggang clay loam soils na mayaman sa organic bagay na may sapat na kahalumigmigan at mahusay na pagpapatuyo. Bilang karagdagan, ang paminta ay isang pananim na mahilig sa araw.

Sowing of Seed (Paghahasik ng Binhi)

Sow one seed per hole or potlet at a depth of 1.0 cm and cover with fine soil. Sprinkle the trays/ potlets with water after sowing. Preferably, water the seedlings in the morning. The amount of water to be applied should be just enough to keep the soil moist. Over-watering favors damping-off and production of weak seedlings. Protect the seedlings from excessive sunlight and rain.

Maghasik ng isang buto sa bawat butas o palayok sa lalim na 1.0cm at takpan ng pinong lupa. Budburan ng tubig ang mga trays/potlets pagkatapos paghahasik. Mas mabuti, diligan ang mga punla sa umaga. Ang dami ng tubig sa dapat na ilapat ay sapat lamang upang mapanatiling basa ang lupa. Over-watering pinapaboran ang pamamasa at paggawa ng mga mahihinang punla. Protektahan ang mga punla mula sa sobrang sikat ng araw at ulan.

Transplanting

Transplant the seedlings 30-40 days after sowing (DAS). Prior to transplanting, water the seedlings to facilitate pulling. Transplant the seedlings together with the soil media. Transplant during

cloudy days or late in the afternoon.

I-transplant ang mga punla 30-40 araw pagkatapos ng paghahasik (DAS). Bago ang paglipat, diligan ang mga punla upang mapadali ang paghila. I-transplant ang mga punla kasama ang media ng lupa. Mag-transplant habang maulap na araw o huli sa hapon.

Irrigation (Patubig)

Water is important especially during the dry months, irrigate regularly to produce good quality fruits.

Ang tubig ay mahalaga lalo na sa panahon ng mga tuyong buwan, patubigan nang regular upang makabuo ng magandang kalidad ng mga prutas.

Harvesting (Pag-aani)

Harvesting of pepper starts at 60-75 DAT. Mature green stage of pepper sis harvestable. Harvest when fruits have attained its full size possessing a waxy and shiny appearance. Pick the fruit by breaking the pedicel with an upward twist or by cutting the peduncle with a sharp knife.

Ang pag-aani ng paminta ay nagsisimula sa 60-75 DAT. Mature green yugto ng paminta sis harvestable. Mag-ani kapag ang mga bunga ay nakamit na buong sukat na nagtataglay ng waxy at makintab na anyo. Pumili ng prutas sa pamamagitan ng pagsira ng pedicel na may paitaas na twist o sa pamamagitan ng pagputol ang peduncle na may matalim na kutsilyo.

Pest Control Management

Common pests that can affect hot chili plants include aphids, spider mites, and pepper weevils. Pest control management for hot chili typically involves a combination of cultural, biological, and chemical approaches. Culturally, practicing good sanitation, removing plant debris, and rotating crops can help disrupt the life cycles of pests. Biological control methods may include releasing natural predators such as ladybugs or lacewings to feed on aphids and other small pests. Additionally, introducing predatory mites can help control spider mite populations. Chemical control options like insecticidal soaps or neem oil can be employed for targeted intervention if pest populations become significant. Regular monitoring of the chili plants for signs of pests and implementing appropriate control measures in a timely manner are crucial for maintaining a healthy and productive hot chili crop.

Kabilang sa mga karaniwang peste na maaaring makaapekto sa mainit na mga halaman ng sili ay aphids, spider mites, at pepper weevils. Ang pamamahala ng pest control para sa mainit na sili ay karaniwang nagsasangkot ng kumbinasyon ng mga kultural, biyolohikal, at kemikal na pamamaraan. Sa kultura, ang pagsasagawa ng mabuting kalinisan, pag-alis ng mga labi ng halaman, at pag-ikot ng mga pananim ay maaaring makatulong na maputol ang mga siklo ng buhay ng mga peste. Maaaring kabilang sa mga biological control method ang pagpapakawala ng mga natural na mandaragit tulad ng ladybugs o lacewings upang pakainin ang mga aphids at iba pang maliliit na peste. Bilang karagdagan, ang pagpapakilala ng mga mandaragit na mite ay makakatulong sa pagkontrol sa populasyon ng spider mite. Ang mga opsyon sa pagkontrol ng kemikal tulad ng mga insecticidal soaps o neem oil ay maaaring gamitin para sa target na interbensyon kung ang mga populasyon ng peste ay magiging malaki. Ang regular na pagsubaybay sa mga halaman ng sili para sa mga palatandaan ng mga peste at pagpapatupad ng naaangkop na mga hakbang sa pagkontrol sa isang napapanahong paraan ay mahalaga para sa pagpapanatili ng isang malusog at produktibong mainit na pananim ng sili.